

ФОРУМ
ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ
ЗАЈЕДНИЦЕ

ПРИЈЕДОР

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
FORUMA ZA BEZBJEDNOST GRAĐANA
ОПШТИНЕ ПРИЈЕДОР
ZA 2011. GODINU

PRIJEDOR , FEBRUAR 2012.

UVOD :

Rad Forum za bezbjednost zajednice opštine Prijedor u toku 2011. godine odvijao se u skladu sa Strateškim planom rada Forum 2011.-2013., Programom rada za 2011. godinu, kao i pokrenutim inicijativama i sugestijama od strane institucija i građana koje su proistekle iz partnerskog rada svih relevantnih bezbjednosnih subjekata sa područja opštine , odnosno rada na identifikaciji prisutnih bezbjednosnih problema i koordinisanog i usaglašenog djelovanja u njihovom rješavanju, pri čemu su stvarani neophodni preduslovi za stalno jačanje opštег bezbjednosnog ambijenta u lokalnoj zajednici, a na dobrobit svih njenih građana i institucija.

Forum je radio u sjednicama, a najveći dio svojih aktivnosti realizovao je putem svojih fokus grupa koje su djelovale po različitim bezbjednosnim segmentima, a u međusobno dobro iskoordiniranoj saradnji sa Načelnikom Opštine, Administrativnom službom, policijom i drugim institucijama i organizacijama sa područja opštine koje su bile uključene u rad Forum..

U toku 2011. godine održano je 5 redovnih sjednica Foruma i veći broj različitih radnih sastanaka rukovodstva Foruma sa predstavnicima različitih institucija i subjekata sa područja opštine Prijedor , kao i niz sastanaka i konsultacija sa predstavnicima mnogih međunarodnih razvojnih i donatorskih organizacija i institucija koje su inicirale uspostavljanje saradnje sa Forumom (UNDP – kancelarija Sarajevo, OSC-e – kancelarija Banja Luka, EUPM – evropska policija, SDC – švicarska razvojna agencija, organizacija Saferworld – sa sjedištem u Londonu i Međunarodnim fondom za zaštitu životinja sa sjedištem u SAD i Kanadi). Takođe održan je i jedan broj sastanaka i konsultacija koji je iniciran od strane predstavnika bezbjednosnih foruma iz drugih opština koji su izrazili želju da se upoznaju sa dobrim iskustvima i metodologijom rada našeg Foruma (Zenica, Sanski Most i Višegrad).

AKTIVNOSTI FORUMA U 2011. GODINI

U radu Foruma tokom izvještajnog perioda identifikovano je i razmatrano više različitih bezbjednosnih pitanja pokrenutih od strane građana, bilo pojedinačnim obraćanjem ili putem Savjeta mjesnih zajednica, obraćanja preko policijskih stanica ili RPZ policajaca, obraćanja prema različitim institucijama, organima Administrativne službe Opštine ili Forumu za bezbjednost lično. U ovim obraćanjima preovladavala su slijedeća pitanja :

- problem maloljetničke delikvencije (krađe, vršnjačko nasilje u školama, droga, akoholizam, poremećaji u ponašanju i dr.),
- problem pasa latalica (posebno u blizini škola i u gradskim i prigradskim naseljima),
- problem oštećenja i skrnavljenja izgrađenih sportskih objekata, infrastrukture na izletištima i dječijim igraonicama,
- problem točenja alkohola maloljetnim licima i njihovo kretanje bez nadzora roditelja u kasne noćne sate,
- prekoračenje radnog vremena ugostiteljskih objekata,
- pojava povećanog broja provala u objekte u kojima niko ne živi (vlasnici u inostranstvu na privremenom radu),
- kretanje bez nadzora bolesnih lica sa teškim psihičkim poremećajima (nedostatak ustanova za prihvat i liječenje ovih bolesnika),

- slaba saobraćajna preglednost pojedinih lokalnih i nekategorisanih puteva (problem održavanja živica i graba pored individualnih imanja),
- nedostatak označenih parking prostora i autobuskih stajališta u urbanim zonama izvan grada (Kozarac i Omarska),
- problem otvorenih kanala u Puharskoj i LJubiji (mogućnost zaraze),
- potreba bolje regulacije saobraćaja u blizini školskih objekata,
- nedovoljan kapacitet kazneno – vaspitnih ustanova (posebno za maloljetna lica),
- problem nasilja u porodici,
- povećan broj oboljelih od posttraumatskog stresnog poremećaja i dr.

Razmatrajući identifikovane probleme Forum je često puta preko svojih fokus grupa tražio od pojedinih institucija i subjekata detaljnije analize i izvještaje, koji su bili u funkciji kvalitetnijeg sagledavanja problema i opredjeljivanja konkretnih aktivnosti koje bi uz dodatno angažovanje članova Forum-a i svih drugih raspoloživih resursa mogle doprinjeti smanjenju negativnih posledica ovih pojava, dajući pri tome prioritet u osmišljavanju preventivnih mjera i aktivnosti i podsticanju boljeg rada postojećih institucija kroz njihovo zajedničko djelovanje, te stalno vodeći računa da se naš rad zadrži u okvirima koji ne zadiru u zakonska ovlaštenja i način rada institucija, posebno u ostvarivanju operativnih zadataka po pitanjima bezbjednosti.

Jedan dio aktivnosti Forum-a odvijao se, između ostalog, kroz realizaciju Plana aktivnosti na suzbijanju: maloljetničke delikvencije, vršnjačkog nasilja, prevencije zloupotrebe droga, alkohola , duvanskih proizvoda i sprečavanje nasilja putem interneta, u osnovnim i srednjim školama, koje su zajedno provodili SJB Prijedor, Centar za socijalni rad i obrazovne ustanove, kao i ostvarenu saradnju sa švicarskom razvojnom agencijom SDC koja je omogućila višednevnu stručnu obuku postojećeg kadra kada je u pitanju ova problematika (školski pedagozi, psiholozi, policijski službenici i stručni radnici Centra za socijalni rad). Ovom obukom osposobljen je navedeni kadar u lakšem prepoznavanju pojavnih oblika maloljetničke delikvencije i načinima djelovanja institucija u radu sa maloljetnim delikventima, njihovim porodicama i široj zajednici što je na terenu već dalo konkretne pozitivne rezultate. Prema statističkim podacima koji se vode u policiji u toku 2011. godine u odnosu na 2010. godinu za 50 o/o je smanjen je broj maloljetnika koji je učestvovao u izvršenju krivičnih dijela. Najzastupljenija krivična djela koja su činili maloljetnici su djela protiv imovine.

Takođe je štampan i dijeljen građanima jedan broj edukativnih i propagandnih brošura iz oblasti opšte bezbjednosti, prevencije raznih oblika kriminala, prepoznavanja posttraumatskog stresnog poremećaja i predstavljanja rada Forum-a građanima, sa posebnim osvrtom na njihovu ulogu i interes u ostvarivanju boljeg bezbjednosnog ambijenta. Edukativne brošure bile su dostupne građanima putem institucija i info pulta Opštine Prijedor, a finansijska pomoć u njihovom štampanju obezbeđena je preko Načelnika Opštine.

Identifikovani problemi proslijedivani su direktno nadležnim institucijama (Administrativnoj službi Opštine, Inspekcijama, Komunalnoj policiji, Službi mjesnih zajednica, Odjeljenju za stambeno komunalne poslove, komunalnom preduzeću, policiji, zdravstvenim ustanovama i drugim subjektima) sa preporukom da u narednom periodu izvjeste Forum o preduzetim aktivnostima, a sa jednim ciljem da se kroz zajedničku i transparentnu analizu problema od strane svih učesnika u Forumu skrene dodatna pažnja na važnost problema i iznađu najbolja rješenja za preuzimanje svršishodnih akcija koje će dati najkvalitetnije i dugoročne rezultate.

Forum je u više navrata isticao problem nasilja u porodici i davao punu podršku potpisivanju zajedničkog protokola domaćih institucija (Centra za socijalni rad, policije, Centra za mentalno zdravlje i Sigurne kuće) i planskom načinu postupanju u slučajevima nasilja u porodici i zaštiti žrtava nasilja, po čemu je organizacioni model koji se primjenjuje u

Prijedoru prepoznat kao dobar primjer djelovanja u široj društvenoj zajednici. Pomenuti subjekti svakog mjeseca održavaju redovne radne sastanke na kojima razmjenjuju podatke i usklađuju svoje aktivnosti. Statistika pokazuje povećan broj prijavljivanja ovih dijela što pokazuje da su preventivno edukativne kampanje iz ove oblasti doprle do građana. Registrovano je 90 prekršaja iz ove oblasti, pri čemu su identifikovana 84 počinioca od čega je 17 počinioca povratnika u činjenju ovih prekršaja.

U saradnji sa Razvojnim Programom Ujedinjenih Nacija (UNDP) , Administrativnom službom Opštine i Ministarstvom unutrašnjih poslova RS, Forum je u toku 2011 godine realizovao projekat postavljanja videonadzora na 12 pojedinačnih lokacija u gradu i time direktno dao doprinos jačanju materijalnih kapaciteta u radu policije koji će prije svega imati preventivni karakter u unapređenju bezbjednosti, ali i značajno povećati mogućnosti u rasvjetljavanju krivičnih dijela iz oblasti narušavanja javnog reda i mira, kriminaliteta kao i lakšeg identifikovanja i dokumentovanja saobraćajnih prekršaja. Realizovani projekat u budućnosti omogućava nadogradnju instaliranog sistema sa još jednim brojem kamera videonadzora kao i radara za mjerjenje brzine i fotografisanje automobila koji se kraću brzinama većim od dozvoljene. Upotrebnu korist od ovog sistema imaće i Administrativna služba opštine Prijedor jer se prenos signala ostvaruje i u Odsjeku za saobraćaj i Odsjeku za civilnu zaštitu. Dalji korak u ovoj oblasti je uz posredovanje UNDP potpisivanje Povelje o demokratskoj upotrebi video nadzora koju je do sada potpisalo 10 gradova iz zemalja EU, a kojom se regulišu evropske norme i standardi u oblasti zaštite ljudskih prava u primjeni ovog sistema.

Forum je takođe bio i pokretač određenih inicijativa prema višim nivoima vlasti i to prema Ministarstvu lokalne samouprave u vezi sa potrebom Formalizacije rada Foruma za bezbjednost kroz izmjene i dopune Zakona o lokalnoj samoupravi gdje bi se ova oblast uredila na jedinstven način na cijelokupnom prostoru RS, kao i inicijative prema Ministarstvu unutrašnjih poslova oko potrebe za proglašenjem vremenski ograničene amnestije na posjedovanje naoružanja, minskoeksplozivnih sredstava i vojne opreme zaostale iz rata. što bi omogućilo plansko i organizovano prikupljanje ovih sredstava od strane nadležnih institucija i značajno smanjilo rizike od povređivanja građana, odnosno zloupotrebu ovih sredstava od strane prestupnika.

Na inicijativu Forumu koju je podržala Administrativna služba urađena je horizontalna i vertikalna saobraćajna signalizacija u zoni OŠ Petar Kočić i promijenjen režim saobraćaja u Ulici 5. korpusa gdje je uspostavljen jednosmjerni režim saobraćaja. Takođe je realizovano ogradijanje velikog broja školskih dvorišta osnovnih i srednjih škola čime je unapređena bezbjednost učenika.

U vremenu od 03. do 06. maja 2011. godine šest članova Forumu učestvovalo je u organizaciji SDC-a u Sarajevu na seminaru pod nazivom „ Marketing sigurnosti „, gdje se zajedno sa predstavnicima Forumu iz nekoliko drugih gradova iz BiH prošli obuku za razvoj projekata bezbjednosti, što je bio uslov za saradnju sa švajcarskom razvojnom agencijom koja treba da se nastavi i u narednom periodu.

Realizovan je takođe projekat izgradnje sistema za javno uzbunjivanje građana u zoni brane Međeda u sastavu rudnika Arcelor Mital koji se sastoji od 4 električne sirene sa centralnom jedinicom za upravljanje, a u toku su aktivnosti na instaliranju sličnog sistema na branama Žune i Šikići koje su u sastavu Starih rudnika na području MZ LJubija. Ovim su ispunjene zakonske obaveze subjekata koji gazduju pomenutim objektima visokog rizika, i stvoreni su bolji uslovi kada je u pitanju bezbjednost građana, odnosno provođenje mjera zaštite i spašavanja stanovništva.

Takođe zajednički apeli Forum-a, policije i drugih institucija kao i dobro osmišljen edukativni i operativni rad na terenu dao je značajne rezultate kada je u pitanju problem prekomjerne upotrebe pirotehničkih sredstava i oružja u vrijeme praznika.

Forum je bio uključen i davao podršku i različitim edukativnim kampanjama iz oblasti bezbjednosti kao što su: „Kako zaštiti svoju imovinu“ „Stop nasilju u porodici“ „Zaštitimo djecu u saobraćaju“ „Spriječimo vršnjačko nasilje“ i promociji novog „Zakona o zaštiti djece i maloljetnih lica u krivičnom postupku“ koji su predstavljeni stručnim radnicima Centra za socijalni rad, policiji, predstavnicima škola i medija od strane predstavnika tužilaštva i pravosudnih institucija.

Predstavnici Forum-a učestvovali su i na Međunarodnoj konferenciji bezbjednosti u Podgorici kao jedini predstavnici BiH, zatim u Norveškoj u okviru Nansen dijalog mreže kao i na većem broju različitih seminara, okruglih stolova i radnih sastanaka.

Očekuje se takođe, da će zahvaljujući uspostavljenim odnosima sa još nekim međunarodnim organizacijama koje su prepoznale dobar rad prijedorskog Forum-a u skoroj budućnosti doći do realizacije još jednog broja projekata koji će unaprijediti dostignuti nivo bezbjednosti na području opštine Prijedor.

Dobri rezultati prijedorskog Forum-a javno su se pominjali u dokumentu Ženevskog centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga, u dokumentima Razvojnog programa ujedinjenih nacija i kao posebno dobar primjer rada kroz evaluacione izvještaje SDC-a koje je provodila nezavisna evaluaciona organizacija iz Ženeve.

Rezultati rada Forum-a, kao i svi doneseni dokumenti i zapisnici sa sastanaka na vrijeme se objavljaju na „Web sajtu“ opštine Prijedor i dostavljaju prema organima Administrativne službe, policiskim stanicama, institucijama i subjektima koji participiraju u radu Forum-a. Rad Forum-a je javan, krajnje transparentan i omogućeno je na sjednicama prisustvo svim zainteresovanim medijima.

Na bazi iskustava u dosadašnjem radu Forum-a i potrebe za daljim unapređenjem njegovog rada, u narednom periodu potrebno je više pažnje posvetiti dodatnom aktiviranju, ili zamjeni, neaktivnih članova Forum-a koji još nisu prepoznali važnost učešća svojih institucija u radu Forum-a, te uključivanju u rad i novih institucija, naročito iz oblasti tužilaštva i pravosuđa. Takođe više napora potrebno je u narednom periodu posvetiti rješavanju problematike prosjačenja, nelegalne preprodaje parking karata na parkiralištima, rješavanju pitanja aktiviranja pauk službe koja nije u funkciji, provođenju programa prevencije sociopatoloških pojava, promociji programa zaštite zdravlja stanovništva i zaštiti životne sredine, problematici zbrinjavanja pasa latalica, afirmisanju dobrih primjera omladinskog stvaralaštva u svim oblastima, programima zapošljavanja i preduzetničke obuke, brizi za ugrožene kategorije stanovništva i svim drugim aktivnostima koje su u funkciji stvaranja boljeg bezbjednosnog miljea i unapređenja kvaliteta života na području opštine Prijedor..

ZAKLJUČAK :

Polazeći od prepostavke da je bezbjednost interes i potreba svakog pojedinca u našoj zajednici, u toku izvještajnog perioda Forum za bezbjednost opštine Prijedor kvalitativno je unapredio način svoga rada što se posebno ogleda kroz povećan broj institucija i pojedinaca

koje su ostvarivale saradnju sa Forumom. U očima građana Forum je postao prepoznatljivo tijelo kome se vjeruje , koje našu lokalnu zajednicu predstavlja u dobrom svjetlu i van granica naše zemlje i koji je, zajedno sa drugim progresivnim snagama, na putu izgradnje Prijedora kao zajednice zadovoljnih ljudi opredjeljenih da vlastitim znanjem i zalaganjem u međusobnoj harmoniji i toleranciji planski i dugoročno grade održivu budućnost dostojnu čovjeka.

PREDsjedavajući FORUMA

Draško Đenadija s.r.